نقد و نظر

میترا شهبازی

فقر و حاشیه‌نشینی دو سرکلاف بیابانزایی

بیابانزایی سال‌هاست مهمان ناخوانده تمام مناطق ایران شده است. سرعت پیشروی این پدیده به قدری است که گویی ترمز بریده و تا تمام مناطق ایران را در بر نگیرد، آرام نمی‌شود. از شرق به غرب و از شمال به جنوب ایران، همگی با سطوح مختلفی از این معضل روبه‌رو هستند. به طوری که حتی مناطقی که از نزول بارش‌های جوی مناسبی در سال برخوردارند هم از این پدیده شوم در امان نیستند.

اغلب مناطقی که زمانی سرسبز بوده و نیاز روستاییان را در فعالیت‌های کشاورزی و دامداری تأمین می‌کرد، اکنون بیابانی شده و ساکنانش نیز به ناچار به سایر مناطق مهاجرت کرده‌اند. همین بیابانی شدن مراتع و جنگل‌های کشور نه تنها به فعالیت‌های کشاورزی و دامداری آسیبی غیرقابل جبران وارد کرده است، بلکه خود به تنهایی منجر به افزایش مهاجرت روستاییان و به دنبال آن افزایش میزان فقر و حاشیه‌نشینی شده است. طبق آمار سازمان جهاد کشاورزی، در دو دهه اخیر حدود یک سوم کل روستاهای کشور به دلیل افزایش پدیده بیابانزایی خالی از سکنه شده و بر بحران حاشیه‌نشینی افزوده است. با پیشروی این پدیده شوم، حاصل‌خیزی خاک کم شده است و مردم آب ندارند و با پناه آوردن به سم و کود بیشتر هم نمی‌توانند معیشت خود را تأمین کنند.

علاوه بر این، فرسایش خاک نیز معضل دیگری است که با روند بیابانزایی نمود پیدا می‌کند. اکنون حدود ۷۵میلیون هکتار از اراضی کشور تحت تأثیر فرسایش آبی و ۲۰ میلیون هکتار فرسایش بادی قرار دارند. همچنین حدود ۵ میلیون هکتار نیز متأثر از فعالیت‌های کشاورزی هستند. کاهش سطح آب‌های زیرزمینی و روان شدن ریزگردها به سمت پایتخت، همه نشانه وقوع بیابانزایی است که باید جلوی آن گرفته شود. در حالی که این وضعیت کم‌کم دارد خود را در بخش‌هایی از مازندران و گلستان نیز نشان می‌دهد، اگر نخواهیم با جدیت به حل این مسئله فکر کنیم، ممکن است ۲۰ یا ۳۰ سال دیگر این دو استان سرسبز و زیبا هم به بیابانی بی‌آب و علف تبدیل شوند.

اکنون که بیشتر مناطق ایران بیابانی شده و استان خراسان جنوبی هم در سکوی نخست مناطق بیابانی قرار گرفته است، متولیان باید هرچه زودتر عزم خود را به منظور مقابله با بیابانزایی جزم کنند. در هفته پیش اخبار مختلفی از فعالیت‌ها و برنامه‌ریزی‌های گوناگون به منظور جلوگیری از این پدیده در رسانه‌ها منتشر شد؛ اخباری که امید می‌رود به همین چند روز جهانی مقابله با بیابانزایی ختم نشود و این توجه فراگیر در روزهای دیگر سال هم نمود پیدا کند، چراکه مقابله با این پدیده مستلزم اجرای برنامه‌ای مستمر است. البته در این راه نیز باید تمام سازمان‌ها و نهادهای مربوطه با کمک و یاری یکدیگر فعالیت کنند. متأسفانه تاکنون مدیریت و رویکرد یکپارچه‌ای برای حل این موضوع نداشته‌ایم. برای مثال وزارت نیرو، جهاد کشاورزی، سازمان حفاظت محیط زیست و استانداری‌ها در برخی از موارد همگرایی نداشته و فعالیت هر یک سدی بر سر راه دیگری بوده است. علاوه بر آنچه گفته شد، بر اساس صحبت‌های رئیس سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور، در برنامه ششم طرح توسعه سالانه ۶۰۰ هزار هکتار عملیات بیابان‌زدایی پیش‌بینی شده است. البته این میزان بیابان‌زدایی به نسبت ۱۰۰ میلیون هکتاری که تحت تأثیر بیابانزایی قرار دارد، بسیار ناچیز بوده و عملاً تاثیری نخواهد داشت. متأسفانه موضوع بیابانزایی کشور به قدری جدی است که حتی دیگر نمی‌توان از راه جنگل‌کاری هم این بیماری را درمان کرد.

چهارمحال و بختیاری دومین استان پاک کشور است

چهارمحال و بختیاری

دبیر ستاد مبارزه با مواد مخدر استان چهارمحال و بختیاری، این استان را دومین استان پاک کشور معرفی کرد.

سید قدیر مرتضوی با بیان اینکه هیچ فردی در جامعه از آسیب اعتیاد مصون نیست، مقابله با عرضه مواد مخدر، درمان و حمایت‌های اجتماعی، مسائل حقوقی و قضایی، حوزه فرهنگی و پیشگیری و مشارکت‌های مردمی با استفاده از ظرفیت‌های سازمان‌های مردم نهاد را پنج حوزه فعالیت ستاد مبارزه با مواد مخدر عنوان کرد. وی با اشاره به اینکه ۸۸۰ هزار نفر از جمعیت استان افراد سالم و پاکند، تصریح کرد: ۱۳ هزار و ۷۰۰ نفر در رده سنی ۱۵ تا ۶۴ سال در استان به این بیماری مبتلا هستند. به گفته وی، نرخ شیوع استفاده از مواد مخدر در استان ۰/۹۸ درصد است. مرتضوی به ظرفیت سازمان‌های مردم نهاد در امر مبارزه با مواد مخدر اشاره کرد و گفت: لازم است از این ظرفیت در راستای آگاه‌سازی جامعه هدف استفاده کرد. این مسئول افزود: در حال حاضر ۵۳ مرکز درمان اعتیاد تحت نظارت علوم پزشکی و بهزیستی و سه مرکز تحت نظارت اداره زندان‌ها در حال فعالیت هستند که از این تعداد سه مرکز دولتی و مابقی خصوصی هستند. در همین رابطه در سال گذشته تعداد ۱۲ هزار نفر به مراکز ترک اعتیاد استان مراجعه کرده‌اند. وی با بیان اینکه نرخ شیوع اعتیاد در جوامع کارگری بیشتر از دیگر جوامع است، گفت: لازم است با آگاه‌سازی و توانمندسازی خانواده‌ها از شیوع این بیماری پیشگیری کنیم.

تأمین آب ۱۰۳ روستای نهبندان با تانکر

خراسان جنوبی

در پیک کاری یعنی فصل تابستان ۱۰۳ روستای شهرستان نهبندان در خراسان جنوبی با تانکر آبرسانی می‌شود که جمعیتی بالغ بر ۲ هزار و ۱۰ خانوار و حدود ۹ هزار و ۱۸۳ نفر را شامل می‌شود.

به گزارش «جوان»، به نقل از روابط عمومی امور آب و فاضلاب روستایی خراسان جنوبی، علیرضا صادقی مدیر امور آب و فاضلاب روستایی نهبندان با عنوان کردن این مطلب گفت: در طول ماه نزدیک به ۲۰۵ سرویس آب به این روستاها توسط پنج دستگاه تانکر سیار حمل می‌شود که از این پنج دستگاه تانکر سه دستگاه دولتی و دو دستگاه نیز خصوصی است که در مجموع ۲ هزار و ۴۶۰ مترمکعب آب در طول ماه توسط این تانکرها حمل می‌شود. مدیر امور آب و فاضلاب روستایی نهبندان با اشاره به اینکه در حوزه آبرسانی سیار با مشکلات بسیاری مواجه هستیم، گفت: مهم‌ترین مشکل، فرسودگی ناوگان آبرسانی سیار است به طوری که گاهی با خرابی‌های طولانی‌مدت تانکرهای آبرسانی روبه‌رو می‌شویم. وی، عدم اختصاص به موقع اعتبارات را یکی دیگر از مشکلات آبرسانی به روستاها عنوان کرد و گفت: کار خوبی که در سال گذشته انجام شد این بود که تمام اعتبارات مدیریت بحران شهرستان به موضوع آبرسانی سیار اختصاص پیدا کرد که تخصیص بسیار بالایی داشت. صادقی ادامه داد: پراکندگی روستاها در شهرستان نهبندان یکی دیگر از مشکلات آبرسانی سیار است به طوری که اگر بخواهیم یک سرویس آب به روستاهای مرزی حمل کنیم باید تانکر ۳۰۰ کیلومتر مسیر طی کند تا یک سرویس آب حمل شود و همین موضوع باعث شده تعداد سرویس‌های حمل آب در روز کم شود.

غبار بی‌تدبیری، نیمی از ایران را فرا گرفت

معصومه ابتکار: در حال حاضر ۲۳ استان از مجموع ۳۱ استان ایران تحت تأثیر ریزگردها هستند

گزارش یک

محمدرضا هادیلو

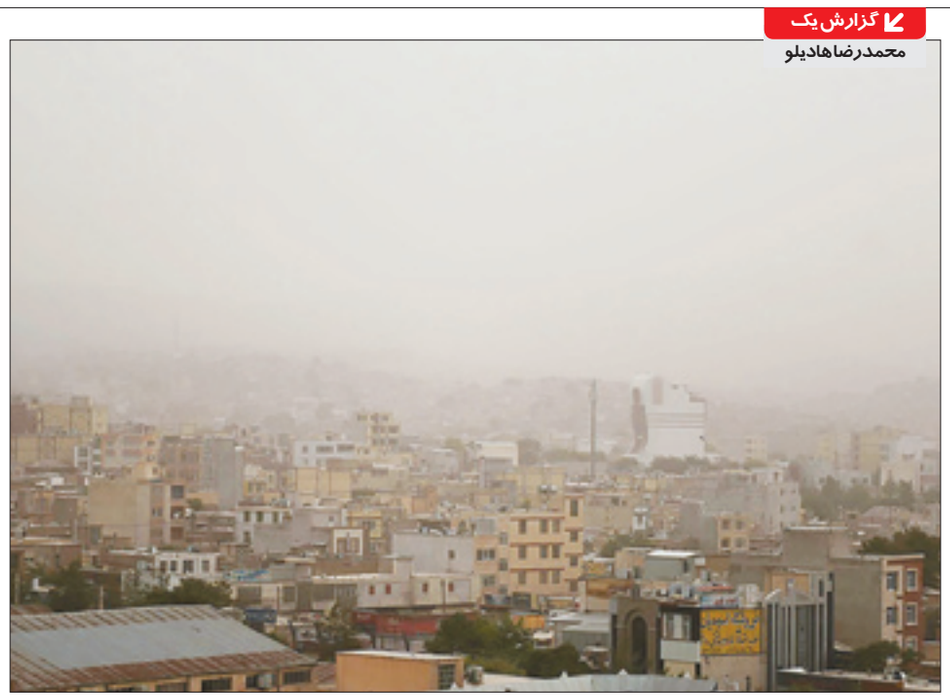

باد و توفان واقعاً دارد ایران را با خود می‌برد. در حال حاضر توفان‌های گرد و غبار خفقان‌آور اغلب شهرهای بزرگ و همچنین شهرهای کوچک‌تر و مناطق روستایی در سراسر ایران را پوشانده است. حالا روزهایی وجود دارند که نیمی از کشوری که از نظر مساحت در رتبه هفدهم جهان قرار دارد در تعطیلی اجباری به سر می‌برد و مسئولان از مردم می‌خواهند در خانه‌هایشان محبوس باشند. این گرد و غبارهای آلوده تهدیدی جدی برای مختل کردن بخش‌های بسیار مهم و حیاتی زندگی عمومی مردم، اقتصاد، تحصیل و آموزش، بازرگانی، سلامت و بهداشت عمومی، کشاورزی، تجارت و حمل و نقل به شمار می‌روند. طبق اظهارات معصومه ابتکار، معاون رئیس جمهور و رئیس سازمان حفاظت محیط زیست، در حال حاضر ۲۳ استان از مجموع ۳۱ استان ایران به واسطه توده‌های گرد و غبار سیلت، خاک و رسوبات ته‌نشین شده، متأثر از این پدیده هستند، اما غافل از یک برنامه یا طرح کارآمد برای کاستن از شدت این فشارها.

با اینکه امیدها بر این بود تا بر اساس قول رئیس جمهور و معاون وی در سازمان محیط زیست، بعد از اجرایی شدن برجام مشکلات زیست محیطی ایران یکی پس از دیگری رفع شوند اما گویی نه تنها این اتفاق رخ نداد، بلکه در امر ریزگردها و گرد و غبارها وضع بغرنج‌تر هم شد و حالا نه تنها نیمی از ایران را درگیر خود کرده، بلکه این بار گرد و غبارهای آلوده در حال درنوردیدن استان‌ها هستند. چند روز پیش رئیس سازمان حفاظت محیط زیست در همایش روز جهانی مقابله با آثار جنگ در محیط زیست گفت: «ما در شرایط حساسی هستیم و آثار جنگ و ناامنی مشهود است که بارزترین آن پدیده گرد و غبار است که برای کشور ما ناشی از اتفاقات در کشور عراق، مرز اردن و سوریه است و سرزمین‌های بدون دولت و دولت‌های بدون سرزمین است. همچنین یکی دیگر از کانون‌های گردوغبار عربستان سعودی است و ضروری است که همه کشورها نسبت به سرزمین خود مسئول باشند.» معصومه ابتکار یک بار دیگر سعی کرد تمام مشکلات را به بیرون از مرزها ربط دهد و باز هم بی‌برنامگی و بی‌تدبیری‌های سازمان متبوعش را زیر غبار خارجی‌ها مخفی کند.

■ از دولت هوا می‌خواهیم!

حالا وضعیت ریزگردها در برخی از استان‌ها به جایی رسیده که مردم از دولت هیچ چیز نمی‌خواهند به جز هوایی برای تنفس. استان کرمانشاه هم جزو همان استان‌هایی است که درگیر گرد و غبارهای آلوده بوده و در طول سال روزهای زیادی را به سختی سپری می‌کند. بر همین اساس استاندار کرمانشاه با بیان اینکه تلاش در راستای حفظ سلامت مردم استان از اهم وظایف دولت است و در این خصوص هیچ گونه اهمالی قابل پذیرش نیست، گفت: «در سفر رئیس جمهور به استان، لزوم حل مشکل ریزگردها را به عنوان یک مطالبه مردمی طرح و پیگیری خواهیم کرد.» میزان ذرات معلق در هوای استان‌ها آنقدر از حد مجاز بالاتر رفته که دیگر حتی نمی‌توان از واژه بحران برای آن استفاده کرد. معمولاً شاخص کیفیت هوا باید روی عدد ۱۰۰ باشد که فراتر رفتن آن نشان از ناسالم بودن هوا دارد و افزایش آن تا عدد ۱۸۸ که بیش از هشت استان آن را تجربه می‌کند، گواهی بر این است که وضعیت هوای این استان‌ها شرایط ناسالمی برای تمامی گروه‌ها دارد. به گفته کارشناسان، مسئول آلایندگی روزهای اخیر ذرات کمتر از ۲/۵ میکرون هستند که میزان این ذرات در هوای شهرهای غربی کشور به ۲۲۵ میکروگرم بر مترمکعب رسیده است. در این رابطه نیز باید گفت: استاندارد ذرات معلق کمتر از ۲/۵ میکرون در هوا باید ۳۵ میکروگرم بر مترمکعب باشد که در آخرین پایش این عدد به ۲۲۵ میکروگرم بر مترمکعب که شش برابر فراتر از حد استاندارد است، رسیده است. آلودگی هوا در این حالت به گونه‌ای است که افراد مبتلا به بیماری‌های قلبی یا ریوی، کودکان و سالمندان باید از فعالیت‌های طولانی و سنگین خارج از منزل اجتناب کنند، همچنین افراد دیگر نیز باید فعالیت‌های سنگین و طولانی مدت خارج از منزل خود را کاهش دهند.

■ خداوند به رئیس سازمان تدبیر بدهد

«مردم دعا می‌کنند خداوند مقداری تدبیر به رئیس سازمان محیط زیست بدهد گویا خانم ابتکار خود را ایزوله کرده که ریزگردها را جدی نمی‌گیرد.» اینها بخشی از صحبت‌های نماینده مردم قصرشیرین در مجلس است که در حال حاضر مردم حوزه انتخابیه‌اش روزهای سختی را سپری می‌کنند. فرهاد تجری با انتقاد از تشدید ریزگردها در استان‌های جنوبی کشور ادامه داد: «وضعیت آب و هوای کرمانشاه متأسفانه بسیار اسفناک و غیر قابل تحمل است.» این نماینده مجلس افزود: «از دولتمردان سازمان محیط زیست و دستگاه دیپلماسی و شخص رئیس جمهور انتظار می‌رود بیشتر در این موضوع ورود پیدا کنند و اجازه ندهند بیشتر از این ریزگردها آثار منفی بر سلامت شهروندان و مردم داشته باشند چراکه بعد از مدتی یقیناً آثار منفی زیادی بر مسائل سلامت، زیست محیطی و کشاورزی می‌گذارد که ممکن است غیرقابل جبران باشد.» وی با اشاره به صحبت‌های رئیس سازمان محیط زیست در مورد جنگ عراق و سوریه گفت: «ما هم دعا می‌کنیم خداوند مقداری تدبیر به رئیس سازمان محیط زیست که متولی محیط‌زیست کشور است بدهد، شاید خانم ابتکار در محیطی زندگی می‌کند که مجهز به امکانات خاصی است و فضا و هوای آنجا به گونه‌ای است که خود را ایزوله کرده و کودکان و سالخوردگان و جانبازان شیمیایی را درک نمی‌کند.» این نماینده مجلس اظهار داشت: «یکی از مشکلات وجود گروه‌های تروریستی در کشورهایی مانند عراق و سوریه است اما آیا این رفع تکلیف می‌کند؟ این همه سازمان‌های حافظ محیط زیست در دنیا وجود دارد. از ظرفیت آنها گرفته تا رایزنی‌های سیاسی و منطقه‌ای می‌تواند کارگشا باشد. اگر فکر رئیس سازمان محیط زیست بیشتر از این نمی‌تواند برای حل مشکل چاره‌سازی کند انتظار می‌رود کناره‌گیری کند چراکه افراد دیگری هستند که با تفکرات سیاسی، اجرایی و کاربردی می‌توانند مشکل را حل کنند.»

■ گزارشی از سفرها به مردم بدهید

بی‌شک سازمان محیط زیست به تنهایی توانایی حل مشکل ریزگردها را ندارد و در این مسیر باید از دستگاه دیپلماسی کمک بگیرد. موضوع ریزگردها نیازمند یک نگاه جامع است، مسئله‌ای که نباید به یک نزاع میان محیط زیست و نمایندگان چند استان و بعد به مطالبه عمومی تبدیل شود و با نگاه سیاسی به دنبال حل و فصل آن بود. اما مسئولان امر نیز نباید بی‌تفاوت به شرایط موجود، تمام تقصیرها را به گردن کشورهای همسایه انداخته و فارغ از مسئولیت‌هایشان، اوضاع را عادی جلوه دهند. در همین رابطه جلال میرزایی نماینده مردم ایلام در مجلس با اشاره به افزایش میزان ریزگردها در روزهای اخیر گفت: «چند سال است که این وضعیت در کشور حاکم شده و معاون اول رئیس جمهور نیز سفری به عراق داشت. حال باید خروجی این سفرها مشخص شود و به افکار عمومی پاسخ دهند.»

۱۰۰ هزار تن گندم روی دست کشاورزان گلستان مانده

گلستان

هم اکنون ۱۰۰ هزار تن گندم روی دست کشاورزان گلستانی مانده است و باید سریع‌تر فکری برای حل این مشکل کرد.

آیت‌الله سید کاظم نورمفیدی نماینده ولی‌فقیه در استان گلستان با اعلام این خبر گفت: هم اکنون مراکز خرید و انبارها از تحویل گندم کشاورزان در کلاله و شرق استان ممانعت می‌کنند. صف‌های کیلومتری در مراکز خرید تشکیل شده اما سیلوها حاضر به خرید گندم به نرخ واقعی نیستند. وی با اشاره به اینکه آفت محصول ناشی از بارندگی اخیر است و ارتباطی به کشاورزان ندارد، تصریح کرد: در چنین حالتی گندم کشاورزان با نرخ ۸۰۰ تومان خریداری می‌شود و کشاورز در هر کیلوگرم گندم ۳۰۰ تا ۴۰۰ تومان ضرر می‌کند. ضرر کشاورزان گلستانی باید مدیریت شود و هم اکنون گلستان نیازمند همدلی و همفکری برای حل مشکلات است. نماینده ولی‌فقیه در استان گلستان و امام جمعه گرگان متذکر شد: دست یاری خداوند با اجتماع است و فاصله انداختن بین قلب‌ها یک خیانت بزرگ و کاری شیطانی است.

حاشیه‌نشینان خوزستان توانمندسازی می‌شوند

خوزستان

مدیرعامل جمعیت هلال احمر خوزستان از توانمندسازی اقشار آسیب‌پذیر در قالب طرح تحول حاشیه‌نشینی با همکاری دانشگاه علوم پزشکی اهواز به منظور افزایش فرصت‌های اشتغال خبر داد.

علی خدادادی گفت: این توانمندسازی می‌تواند در راستای تأمین نیازهای این افراد و آموزش‌های لازم برای مقابله با آسیب‌های اجتماعی باشد و خوزستان با توجه به شرایط ویژه‌ای که دارد نیازمند نگاه ویژه‌ای است در حالی که پس از جنگ تحمیلی توجهی به خوزستان نشده است و در جای جای استان شاهد محرومیت‌های مفرط و حاشیه‌نشینی هستیم. وی تصریح کرد: خوزستان دومین استان حاشیه‌نشین در کشور و دارای محرومیت‌های مفرط معرفی شده که همین زنگ خطری برای مسئولان بوده تا توجه ویژه‌ای به خوزستان داشته باشند. خدادادی ادامه داد: یکی از معضلاتی که در خوزستان با آن مواجه هستیم بیکاری مفرط است که تهدیدی برای جامعه است.

وارداتِ بی‌رویه شیر خشک، دهن‌کجی مسئولان به تولیدکنندگان داخلی

بی‌توجهی به دامداران، صنعت شیر را خشک می‌کند

گزارش ۲

محمدرضا ساوری

ارزانی و فراوانی شیر خشک‌های وارداتی در سال‌های اخیر موجب شده تا این روزها تولیدکنندگان شیر، بدترین شرایط سال‌های اخیر بازار فروش را برای خود داشته باشند. در حالی که بسیاری از محصولات لبنی از اوایل امسال با افزایش قیمت مواجه بودند اما تولیدکنندگان شیر برای از دست ندادن بازار، مجبور شدند محصول خود را به حداقل قیمت ممکن به فروش برسانند. مسئله‌ای که با گذشت زمان موجب شد تا آنها دیگر نتوانند به ادامه کار امیدوار باشند و یکی پس از دیگری، «ورشکستگی» را تجربه کردند.

■■■

بررسی‌ها نشان می‌دهد با وجود اینکه شیر تولیدی در کشور می‌تواند به راحتی جوابگوی نیاز مصرف باشد، اما همچنان واردات بی‌رویه شیر خشک موجب شده تا بیشتر شیر تولیدی داخلی بی‌خریدار بماند. در همین رابطه حسین رکنی، معاون وزیر جهاد کشاورزی با اشاره به کافی بودن میزان شیر تولیدی در کشور می‌گوید: «سال گذشته ۸ میلیون و ۲۶۰ هزار تن شیر تولید شد که با توجه به جمعیت حدود ۷۸ میلیون نفری کشور و میزان سرانه تولید که بین ۱۰۰ تا ۱۱۰ کیلوگرم بوده، نیاز کشور به راحتی تأمین می‌شد.»

■ واردات بی‌رویه

با وجود اینکه شیر تولیدی در کشور از کیفیت بالایی برخوردار بوده و می‌تواند نیاز بسیاری از صنایع را تأمین کند، اما برخی از تولیدکنندگان ترجیح می‌دهند به جای استفاده از محصول تازه که از قیمت بالاتری برخوردار است، از شیر خشک وارداتی ارزان‌قیمت استفاده کنند. علیرضا عزیزاللهی، رئیس اتحادیه دامداران کشور با اشاره به اینکه شیر خشک تنها در صنعت لبنیات و مواد غذایی کاربرد دارد، واردات آن را معضل بزرگی برای گاوداران دانسته و می‌گوید: «این واردات بی‌رویه باعث شده تا بیشتر شیر تولیدی روی دست دامدار بماند و فاسد شود که باید در این خصوص چاره‌ای اندیشیده شود.» وی با بیان اینکه دولت واردات شیر خشک را ممنوع کرده است اما تنها در سال گذشته ۸ هزار تن شیر خشک به کشور وارد شده، می‌افزاید: «اخیراً نیز ۵ هزار تن شیر خشک وارد گمرک شده و میزان قابل توجهی نیز هم اکنون روی کشتی و در پشت مرزهای کشور قرار دارد، به همین خاطر انتظار می‌رود مسئولان مربوطه و وزیر جهاد کشاورزی نسبت به این موضوع حساس باشند.» رئیس اتحادیه دامداران کشور با اشاره به اینکه هر کیلو شیر خشک معادل ۱۲ کیلو شیر خام است، ادامه می‌دهد: «با توجه به اینکه سالانه صنایع لبنی تنها ۵ میلیون تن شیر خام جذب می‌کنند، واردات ۱۰ هزار تنی شیر خشک می‌تواند فشار زیادی به صنعت دامداری وارد کند.»

■ نگاهی به مشکلات دامداران

گرانی شیر، کاهش مصرف، همچنین نارضایتی تولیدکننده از به صرفه نبودن تولید شیر خام، در کنار اختلاف قیمت خرید باهزینه‌های تولید و وجود واسطه‌ها موجب شده تا تولیدکنندگان نتوانند محصول خود را با قیمت واقعی در بازار به فروش برسانند. با وجود اینکه که بارها مسئولان برای حل این مشکل راهکارهایی را از جمله خرید شیر با قیمت تضمینی را ارائه داده‌اند اما اجرایی نشدن این وعده‌ها موجب شده تا این محصول مشتری قابل توجهی نداشته باشند و در نتیجه روی دست تولیدکننده بماند. ابراهیم معتمدی، رئیس اتحادیه فرآورده‌های لبنی فارس با تأیید این مشکلات می‌گوید: «وجود واسطه‌ها در کنار تأخیر در پرداخت پول شیر تولیدی از جمله مشکلات این صنعت است چراکه فروشگاه‌ها پول محصولات کارخانه‌ها را دیر پرداخت کرده و این موضوع موجب شده تا کارخانه‌داران به علت نداشتن نقدینگی، پول شیر گاوداران را با تأخیر ۴۵ روزه پرداخت کنند.» این درحالی است که با نگاهی به وضعیت کشورهای صادرکننده شیر خشک می‌توان دریافت آنها با به کارگیری تکنولوژی‌های پیشرفته در زمینه تولید ارزان خوراک دام و پرداخت یارانه به تولیدکنندگان خود موجب شدند تا هزینه‌های تمام شده تولید شیر خام در مقایسه با کشور ما ارزان‌تر باشد و بدون کمترین مشکلی محصولات خود را صادر کنند.

یادداشت

مریم احمدی

امتیاز منفی برجام برای صنعت گوشت!

همانطور که مسئولان دولتی بارها وعده داده بودند، انتظار می‌رفت پس از اجرایی شدن برجام و ایجاد گشایش در تعاملات بین‌المللی، توجه به توسعه صنایع مولد و مادر در دستور کار دولتمردان قرار گرفته و صنایع داخلی روزهای خوشی را تجربه کنند. با اینکه تاکنون در اکثر صنایع اتفاق خاصی نیفتاده است اما گویی صنعت کشتار دام و صنایع وابسته به آن هم از قلم نیفتاد و گویا قرار است با استفاده از فرصت به دست آمده حرکتی انجام و جانی دوباره به آن دمیده شود. مدتی است مسئولان سازمان دامپزشکی کشور از تجهیز کشتارگاه‌های دام برای بهره‌گیری از فرصت پسابرجام خبر می‌دهند و با این ادعا که پس از اجرایی شدن برجام توجه به اهمیت بهداشت در صادرات دام و فرآورده‌های دامی به سایر کشورها بیش از پیش ضروری است، در تلاشند کشتارگاه‌های دام سراسر کشور را به طور کامل اتوماتیک و مدرن کنند تا محصولات صادر شده به بازار کشورهایی چون عراق و افغانستان در سلامت کامل و نهایت بهداشت به دست مصرف‌کننده برسد!

این در حالی است که طی چندین دهه، گوشت مورد نیاز داخلی از کشتارگاه‌هایی وارد بازار مصرف می‌شود که بنا به ادعای خود مسئولان، نه تنها از نظر بهداشتی در شرایط استاندارد و قابل قبولی قرار ندارند بلکه به عنوان یکی از مراکز تولید و شیوع انواع بیماری‌ها شناخته شده است؛ مسئله‌ای که در بسیاری از شهرستان‌ها و مناطق دور افتاده کشور به معضل جدی برای تهدید سلامت شهروندان تبدیل شده و جز تعطیلی و پلمب گاه به گاه اقدام مؤثری به خود نمی‌بینند.

در حالی که تعداد کل واحدهای کشتارگاهی صنعتی در کشور از ۷۴ مورد تجاوز نمی‌کند، بیش از ۳۰۴ واحد کشتارگاه سنتی در کشور وظیفه کشتار و عرضه گوشت به بازار را بر عهده دارند. کشتارگاه‌هایی که نه صرفه اقتصادی دارد و نه از نظر بهداشتی و رعایت مسائل زیست محیطی با استانداردها همخوانی دارد. متأسفانه درصد قابل توجهی از گوشت مورد نیاز هموطنان از این کشتارگاه‌های آلوده وارد بازار می‌شود. ضمن اینکه سالانه میزان قابل توجهی گوشت منجمد هم از کشورهای دیگر بدون نظارت و بررسی دقیق از مرزهای کشور می‌گذرد. از اعلام تعداد کارگران شاغل در کشتارگاه‌های سنتی هم که در سال به دلیل ابتلا به بیماری‌های مشترک بین انسان و دام جان خود را از دست می‌دهند هم می‌گذریم.

حالا اما با داغ شدن بازار فرصت‌های پسابرجامی و افزایش تعاملات اقتصادی با کشورهای دیگر و توسعه صادرات گوشت، قرار است چراغی که سال‌ها به خانه روا نبود، روشن شود و کشتارگاه‌های کشور تمام و کمال مدرن و مجهز شوند تا مبادا این صنعت به دلیل عرضه گوشت ناسالم و غیربهداشتی مورد خطاب و عتاب مراجع علمی بین‌المللی قرار بگیرد، چراکه مراجع علمی بین‌المللی در حال تدوین سازوکاری شبیه شورای امنیت سازمان ملل متحد در عرصه امنیت و سلامت غذایی هستند و از این رو، کشورهایی که ضوابط بهداشتی را رعایت نمی‌کنند یا در زمینه اعلام بیماری‌های دام پنهان‌کاری می‌کنند با جرایم و تنبیه‌هایی روبه‌رو خواهند شد!

بر همین اساس هم قرار شده سال ۹۵، سال ارتقای کیفیت بهداشتی دام و فرآورده‌های دامی در کشور باشد و مشکلات صنعت کشتار دام برای همیشه از دامن این صنعت رخت ببندد!

گذری بر استان‌ها

■ هرمزگان: پرویز محبی، مدیر کل شیلات هرمزگان با اعلام اینکه امسال ۱۲۰ میلیارد تومان تسهیلات به پرورش‌دهندگان آبزی‌پروری در هرمزگان اختصاص یافته است، گفت: تسهیلات به طرح‌های نیمه‌تمام و غیرفعال و کارگاه‌های کوچک و بزرگ بالای ۶۰ درصد پیشرفت فیزیکی پرداخت می‌شود. وی پیش‌بینی کرد امسال بیش از ۸ هزار تن میگو در هفت مرکز به مساحت ۳ هزار و ۲۰۰ هکتار تولید شود.

■ سیستان و بلوچستان: علی صدرایی، سرپرست هیئت بررسی شهر تاریخی «تیس» با هشدار درباره خطر نابودی و نجات این شهر تاریخی، خواستار تشکیل نشست اضطراری مقام‌های عالی‌رتبه استان سیستان و بلوچستان و منطقه آزاد چابهار شد. این باستان‌شناس گفت: مداخلات انسانی، جاده‌سازی، تخریب‌های محیطی، تسطیح، خانه‌سازی و بازسازی‌های غیراصولی عواملی هستند که آثار تاریخی به جای مانده از دوران سلجوقی، صفوی و قاجار این شهر تاریخی را تهدید می‌کنند.

■ کرمان: استاندار کرمان با بیان اینکه اعتقاد ما بر این است که برای توسعه و پیشرفت باید بسترها و زیرساخت‌ها به صورت موازی با توسعه اقتصادی پیش بروند و این امر در پروژه‌های در حال ساخت شهر کرمان به وضوح دیده می‌شود، گفت: در اقتصاد کرمان بخش غیردولتی با همگرایی بین ارکان نظام، ائمه جمعه و نمایندگان مجلس فعال شده که از مجموع ۷۵ هزار میلیارد تومان تفاهمنامه تا کنون ۱۴ هزارمیلیارد به بهره‌برداری رسیده و ما بقی آن در حال طی مراحل تأمین و تخصیص اعتبار و اجرایی شدن است. علیرضا رزم‌حسینی ادامه داد: با همکاری و هماهنگی همه طرح‌های ابتکاری استان از جمله طرح همیاران آب برای تأمین آب شرب استان اجرایی شده و هم اکنون انتقال ۱۸۰ میلیون مترمکعب آب در حال اجرایی شدن و دو کیلومتر لوله‌گذاری انجام شده است.

■ کردستان: معاون امور طیور سازمان جهاد کشاورزی کردستان گفت: سال گذشته حدود یک هزار و ۳۰ تُن عسل در استان کردستان تولید شد که در جایگاه پانزدهم تولید عسل کشور قرار داریم. فرزاد معاونی با اشاره به اینکه در حال حاضر ۱۵۷ هزار کندوی مدرن و ۷ هزار و ۴۰۰ کندوی بومی در استان وجود دارد، افزود: در مجموع ۳ هزار و ۷۳۹ نفر در استان کردستان به زنبورداری مشغولند که ۹۰۰ نفر آنها شغل اصلی‌شان زنبورداری است.

■ گیلان: رئیس کمیسیون برنامه و بودجه شورای شهر رشت با انتقاد از عملکرد شهرداری، تأکید کرد: شورا و شهردار باید نسبت به عملکرد امروز سازمان اتوبوسرانی و حذف تک تک اتوبوس‌ها از خیابان‌های شهر به مردم پاسخگو باشند. امیرحسین علوی ادامه داد: شهروندان نسبت به نبود اتوبوس در سطح شهر شاکی هستند و این خواسته بحق شهروندان است که شاهد نوسازی، تجهیز و فعالیت به تعداد کافی اتوبوس در شهر باشند. آنچه مسلم است این که طی سه سال گذشته تعداد اتوبوس‌های شهر از ۴۰ اتوبوس به ۳۰ اتوبوس رسیده و جای تاسف دارد که شورا نیز با توجه به وظیفه نظارتی خود عکس‌العمل قابل قبولی نسبت به این وضعیت نشان نمی‌دهد.

■ همدان: مسعود اقلامی مدیرکل سابق اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان همدان با بیان اینکه نرخ بیکاری در استان همدان تک رقمی است، گفت: استان همدان در حوزه اشتغال در جایگاه سوم تا ششم کشور قرار دارد. وی با اشاره به اینکه در زمینه سرمایه‌گذاری اقدامات خوبی در استان صورت گرفته و واحدهایی نیز راه‌اندازی شده‌اند، افزود: اتاق تعاون استان همدان در سال‌های گذشته صادراتی به کشورهای دیگر نداشته اما طی دو سال اخیر با ارتباط با کشورهای دیگر، صادرات را در دستور کار خود قرار داده است.

■ فارس: سید محمدعلی افشانی استاندار فارس لزوم تهیه و تدوین گزارش‌های ماهانه توسط تمام اداره‌ها در موضوع اقتصاد مقاومتی متناسب با بندهای ۲۴ گانه تبیین شده از سوی مقام معظم رهبری را مورد تأکید قرار داد و ارائه گزارش ماهانه از عملکرد هر اداره در حوزه اقتصاد مقاومتی را یکی از الزامات برشمرد و آن را ملاکی مهم در ارزیابی اقدامات و تأثیرگذار بر توسعه استان دانست و گفت: ارائه گزارش عملکرد اقتصاد مقاومتی یک رقابت است بین استان‌ها و اگر دستگاه‌های اجرایی کوتاهی کنند، تأثیر آن بر همه مردم ظاهر خواهد شد.